

Lars Själander
KOM/LEDN

Möte i användarrådet för kommunikation 11-10- 2019

Närvarande:

- David Ståhlberg, David Ståhlberg AB, ordförande
- Diana Corman, Socialstyrelsen
- Hanna Ågren, RUT (Riksdagens utredningstjänst), ersättare för Gunnar Fors
- Hampus Brynolf, Intellecta
- Camila Salazar Atias, Fryshuset
- Sascha Granberg, J++
- Johanna Hedén, Finansdepartementet
- Magnus Forslund, SKL (Sveriges kommuner och landsting)
- Lotta Sima, SVT (Sveriges television)
- Lena Orpana, TCO (Tjänstemännens centralorganisation)

Från SCB

- Lisa Thiel, KOM/LEDN
- Emma Luuka, KOM/SI (delvis närvarande)
- Cecilia Westström, KOM/LEDN
- Lars Själander, KOM/LEDN, sekreterare

Frånvarande:

- Albert Askeljung, UNDP (Förenta nationernas utvecklingsprogram)
- Anders Hansson, Konjunkturinstitutet
- Gunnar Fors, RUT (Riksdagens utredningstjänst), ersätts av Hanna Ågren
- Daniel Vencu Velasquez, SSU (Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund)
- Martin Hofverberg, Hyresgästföreningen
- Robin Linderborg, Datastory
- Daniel Persson, KOM/US
- Sara Brinkberg, KOM/DESIGN

1. Välkommen

David Ståhlberg gav bakgrund till arbetet i år som lett fram till fokus för dagens rådsmöte.

2. SCB:s fyra kraftsamlingar 2020-2022

SCB:s kommunikationschef informerade rådet: Därför finns SCB:

- Vi är till för medborgarna
- Officiell statistik behövs i en demokrati
- Vi har en viktig roll i systemet för den officiella statistiken.

SCB:s vision: Vi ger samhället användbar statistik att lita på.

SCB:s kraftsamlingar 2020-2022:

- Öppna data
- Halverad uppgiftslämnarböroda
- Fördubblade referenser i media
 - Nuläge:
 - Medborgaren möter oss ofta via media
 - Välkända hos media
 - Högt förtroende (framförallt hos journalister)
 - Men det finns potential att nå ut mer!
 - Aktuella och snabba
 - Värna förtroendet!
 - Förutsättningar för att lyckas med kraftsamlingen:
 - Utgå från målgruppens behov
 - Skriva begripligt och intresseväckande
 - Webb som stödjer nyhetsflöde
 - Ökad proaktivitet och tillmötesgående
 - En ingång för uppdrag
 - Mer förklaring och fördjupning
 - Våga välja
 - Tid!
 - Aktiviteter
 - Ändra publiceringstidpunkt
 - Undersöka embargo
 - Gratis uppdrag till journalister
 - Fortsätta med än mer relevant, aktuell och vältajmad statistik (tex integration, segregation, klimat och miljö)
 - Frigöra tid för pressansvarig att arbeta med strategiska frågor
 - Ökad regionalisering i det vi återger
- Moderniserad arbetsmarknadsstatistik

Rådskussioner:

- Diskussion om tillgången till mikrosimuleringsmodellen FASIT vilken sedan augusti är begränsad, vilket nu gör att det uppfattas bli ett demokratiskt underskott. Kommunikationschefen tar med sig frågan till SCB:s ledning.
- Diskussion om den möjliga mediala förhållningssättet ”embargo”, vilket inte sågs som en självklar väg framåt. Det tros även komma att kosta SCB resurser då många journalister osv. kommer att vilja kontakta myndigheten. Sågs även oklart hur det kan fungera relaterat SCB:s roll och ansvar för statistik till alla. Många frågetecken, och rådet är tveksamt. Finns exempel från nordiska statistikmyndigheter där embargo används.
- Diskussion om SCB:s samarbete med Global Village (Järvaveckan) och den statistik som togs fram i samband med Järvaveckan 2019 relaterat ”utsatta områden”. Kommentar relaterat ”utsatta områden” att denna typ av begrepp tydligt måste förklaras.

3. Återkoppling från SCB på förslag om åtgärder från föregående protokoll

Lisa Thiel gick igenom tankar och förslag från föregående råd, och lyfte där aktiviteter initierats.

Förslagen från rådet:

- Statistikskola
- Proaktivitet: PSU
 - SCB arbetar med detta nu. Pressansvarig är ansvarig.
- Talesperson
 - SCB tittar på att ta fram interna talespersoner
- SCB bjuder in till debatt
- Roliga statistiknyheter
 - Arbete pågår med webben
- Ge lärarna stöd
 - Finns med som delmål, men ingen konkret aktivitet planerad. Mer av förberedelser under 2020.
 - Idag finns en broschyr för SFI-undervisning.
- Lite på SCB:s sajt som träffar i bröstet
- ”Jag vill ta fram min mobil där jag valt vilken statistik som är viktig och relevant just där jag bor”
 - Arbete med kommunjämförelser har kommit ganska långt. I januari hoppas SCB kunna visa mer.
- Chatt med statistiker
- Visualisering
- Samskapa med användarna
 - Svår fråga som SCB gärna pratar vidare om med rådet. SCB önskar konkretisering.

- Nå nya användare

4. Rådet enas om de tre tydligaste rekommendationerna till SCB att omsätta – workshop 90 min

Förslag från rådets ordförande att rådet, utöver att ge feedback på enskilda element (exv. podden) enas om ett antal konkreta rekommendationer till SCB och kommunikationsavdelningen.

Ambitionen är att rekommendationerna ska hjälpa SCB i sin förflyttning mot att göra statistik mer tillgänglig och användbar - också för vanliga medborgare. För att underlätta en diskussion om specifika rekommendationer lyftes först de större frågorna om VAD och HUR vi ska mäta? Varför görs statistiken, och hur tydligt är detta från SCB (och kanske alla SAM)? Hur kan SCB fortsätta att vara relevanta i den allt hårdare konkurrensen om människors uppmärksamhet?

Reflektioner från enskilda rådsmedlemmar kring att:

- Statistik endast är intressant om den går att följa över tid eller är jämförbar med andra geografiska områden. Samt på bas av jämförbara parametrar (därför bra med Eurostats och andra internationella organisationers ”regler”).
- Det uppfattas som ett problem att så få vet om hur mycket SCB mäter
- Att statistik är ett känsligt område både vad gäller vem som väljer och får tolka den
- Det krävs nya frågor för att få svar på de förutsättningar som det digitala samhället idag erbjuder
- SCB idag fattar beslut om vilken statistik man väljer att publicera och prioritera i olika kanaler

Statistikområden för den officiella statistiken är beslutade i statistikförordningen, men SCB bestämmer själva vilka produkter under respektive statistikområde vi ska ha.

3 frågor arbetades med i mindre grupper, och resulterade i att rådet önskade mer tid med dessa frågor och kommer att tas vidare vid nästa användarråd (31 januari 2020):

1. Etablera principer för VAD vi mäter?
2. Samhället är nu digitalt – en möjlighet att konsolidera data?
3. Tillgängliggör för mig

5. Status SCB:s (nya) podd, säsong 2 - Johannes Cleris

Johannes Cleris –programledare för SCB:s podd *På tal om siffror* – info om säsong 2. En podcast om statistik med gästerna i centrum

Syfte:

- stärka SCB:s varumärke
- få fler att förstå och använda SCB:s varumärke

Innehåll:

- Större fokus på personer och berättelser
- Välj person/ämne först, statistik sedan
- Statistiken = katalysator
- Undvik prat om metoder och myndighetsstruktur

Diskussion om upplägget av podden säsong 1 och vissa features som nu inte finns med i säsong 2. Längden är inte fast i säsong 2: mer beroende av kvaliteten på innehåll. Viktigt att material länkas (källhänvisning) när de refereras i podden för möjlighet att hitta material och lära vidare.

Kort lyssning på utdrag med det nya upplägget ur nya säsongens första podd, gäst Emma Frans.

6. Finns det något upplägg som skulle öka värdet av deltagande i användarrådet?

Tankar från rådet:

- Viktigt med lokalerna (t.ex. värme). Någon dryck eller annat som höjer orken. Inte lägga på en fredag till kl. 17.
- Viktigt känna att man som rådsmedlem får bidra, och därför viktigt att programmet läggs rätt så det får plats.
- Bjuda in t.ex. metodare från SCB för att testa de tankar vi lyfter och höra direkt vad de tycker, och hur de ser på möjligheter.

7. Externa gäster till rådet 2020?

Det kan vara relevant men då kopplat till vilka ämnen vi har att diskutera. Kanske Gapminder för att höra hur vi kan/ska förhålla oss till statistiken? Samt hur visualisera statistiken? David kollar intresse och möjlighet.

Ska vi ha en egen fokusgrupp från t.ex. unga från Fryshuset?

8. Rådsmöten 2020

Datum: 31 januari, 29 maj och 9 oktober kl. 12-17, samtliga inklusive lunch. Justerade tider: Kl. 11:30-16:30.

31 januari och 29 maj hålls användarrådet i Garnisonen, Karlavägen 100. Den 9 oktober möts rådet i SCB:s nya lokaler i Solna Strand.

9. Avslutning

Kommunikationschef Lisa Thiel, SCB, informerade att detta är hennes sista användarråd då hon lämnar SCB 15 november 2019.